

Titulació	Tipus	Curs
Arqueologia	OB	4

Professor/a de contacte

Nom : Paloma Gonzalez Marcen

Correu electrònic : paloma.gonzalez@uab.cat

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisites

-

Objectius

L'arqueologia pública és una branca de l'arqueologia que se centra en les relacions entre la pràctica arqueològica i la societat, especialment la contemporània, amb l'objectiu d'estudiar, gestionar i difondre el patrimoni arqueològic implicant activament el públic, fomentant la participació ciutadana i reflexionant sobre les implicacions socials, polítiques i ètiques de la disciplina. En aquest sentit, no només tracta de comunicar els resultats de la recerca, sinó també d'integrar diferents col·lectius en la interpretació del passat, promoure el valor social del patrimoni i contribuir a debats actuals com la identitat, la memòria o la inclusió. En resum, es pot definir com un àmbit de recerca i pràctica dins de la disciplina que aborda com l'arqueologia interactua amb la societat, amb l'objectiu de fer-la més participativa, rellevant i socialment responsable.

Des d'una perspectiva formativa, aquesta disciplina també estableix uns objectius d'aprenentatge clars: en finalitzar aquest curs l'alumnat ha de ser capaç de definir el concepte d'arqueologia pública, familiaritzar-se amb les habilitats i competències associades, avaluar els resultats d'activitats relacionades amb aquest camp i desenvolupar projectes propis d'arqueologia pública que integrin tant la dimensió teòrica com la pràctica.

Resultats d'aprenentatge

- CM26 (Defensar propostes d'innovació en l'àmbit tecnicometodològic de l'arqueologia i dels seus processos de coneixement i de l'arqueologia aplicada.) Defensar propostes d'innovació en l'àmbit tecnicometodològic de l'arqueologia i dels seus processos de coneixement i de l'arqueologia aplicada.
- CM27 (Avaluar l'impacte mediambiental, econòmic i social del disseny i de l'aplicació de projectes d'investigació arqueològica i dels programes de valorització patrimonial, caracteritzant-ne el públic potencial.) Avaluar l'impacte mediambiental, econòmic i social del disseny i de l'aplicació de projectes d'investigació arqueològica i dels programes de valorització patrimonial, caracteritzant-ne el públic potencial.
- CM28 (Reconèixer els requeriments ètics i deontològics de la pràctica professional de l'arqueologia per a desenvolupar-la de manera socialment inclusiva i compatible amb els valors democràtics.) Reconèixer els requeriments ètics i deontològics de la pràctica professional de l'arqueologia per a desenvolupar-la de manera socialment inclusiva i compatible amb els valors democràtics.
- SM37 (Analitzar les possibilitats d'un jaciment arqueològic per a la investigació i per a la seva valorització i socialització patrimonial a partir de registres bibliogràfics, activitats de camp com ara el seguiment de màquines o l'aplicació de mètodes de teledetecció, prospecció i excavació, i de l'estudi

dels seus materials.) Analitzar les possibilitats d'un jaciment arqueològic per a la investigació i per a la seva valorització i socialització patrimonial a partir de registres bibliogràfics, activitats de camp com ara el seguiment de màquines o l'aplicació de mètodes de teledetecció, prospecció i excavació, i de l'estudi dels seus materials.

- SM38 (Esbossar propostes específiques de gestió i socialització del coneixement arqueològic i, específicament, de béns del patrimoni historicoarqueològic identificant legislació aplicable, interactuant amb el públic efectiu i potencial, reconeixent els recursos públics o privats necessaris, i plantejant propostes bàsiques de museïtzació.) Esbossar propostes específiques de gestió i socialització del coneixement arqueològic i, específicament, de béns del patrimoni historicoarqueològic identificant legislació aplicable, interactuant amb el públic efectiu i potencial, reconeixent els recursos públics o privats necessaris, i plantejant propostes bàsiques de museïtzació.

Continguts

El curs s'organitza en dotze mòduls:

1. Polítiques de memòria
2. Patrimoni i identitats
3. Valors del patrimoni i ètica
4. Patrimoni arqueològic: públics, comunitats i ciutadania
5. L'arqueologia als mitjans de comunicació
6. Museus i museografia arqueològica
7. Educació patrimonial i arqueològica
8. La indústria del patrimoni més enllà dels museus tradicionals
9. Turisme patrimonial i desenvolupament econòmic
10. Patrimoni inclusiu
11. Treballar amb agents fora de l'àmbit acadèmic
12. Arqueologies digitals

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Conferències i seminaris	30	1,2	CM28, SM38
Activitats pràctiques guiades	40	1,6	CM26, CM27, SM37, SM38
Estudi i treball independent (lectures, preparació)	50	2	CM27, SM37, SM38

El curs combina classes magistrals, seminaris, estudis de cas i exercicis pràctics. Posa l'èmfasi en l'aprenentatge actiu, el pensament crític i la implicació amb els reptes reals de l'arqueologia pública.

Cada sessió del curs té una durada total de 3 hores i s'estructura de manera progressiva per combinar continguts teòrics, reflexió crítica i treball pràctic. En primer lloc, es desenvolupa una classe introductòria en què es presenten els conceptes clau, els marcs teòrics i estudis de cas relacionats amb el tema de la setmana, incorporant exemples reals de contextos internacionals i fomentant la participació de l'alumnat mitjançant preguntes i reflexions. A continuació, es realitza un seminari o discussió guiada centrat en l'anàlisi crítica de lectures o casos prèviament treballats, promovent el debat col·lectiu sobre les seves implicacions ètiques, socials i polítiques, així com intervencions per part de l'alumnat. La tercera part de la sessió consisteix en una activitat pràctica o taller en què l'estudiantat aplica els coneixements adquirits a través d'exercicis estructurats, tant individuals com en grup, dissenyats per simular situacions professionals reals en l'àmbit de l'arqueologia pública. Finalment, la sessió conclou amb un espai de síntesi i reflexió dedicat a la posada en comú de resultats, el retorn per part del professorat i la connexió dels aprenentatges amb el desenvolupament progressiu del projecte final del curs. Algunes sessions poden implicar sortides o visites a conjunts patrimonials o altres espais relacionats amb els continguts de l'assignatura.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè l'alumnat completi les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Informe de les activitats pràctiques	30	8	0,32	CM27, SM37
Participació a classe	20	4	0,16	CM26, CM27, CM28, SM37, SM38
Prova escrita final	10	3	0,12	CM26, CM27, CM28, SM37, SM38
Projecte de curs	40	15	0,6	CM26, SM38

Avaluació continua

1. L'alumnat haurà de participar activament a les discussions que es plantegen a classe i als seminaris (20%)
2. L'alumnat haurà de lliurar informes pautats sobre les sessions pràctiques realitzades (30%)
3. L'alumnat haurà d'elaborar i presentar el disseny d'un projecte d'arqueologia pública (40%)
4. Prova escrita final en el que s'haurà de comentar un dels exemples de projectes d'arqueologia pública treballats al llarg del curs (10%)

Les activitats 2 i 3 podran fer-se, opcionalment, en grup (màxim 3 persones).

Calendari d'avaluació

A l'inici de curs s'informarà l'alumnat dels terminis de realització/lliurament de les diferents activitats d'avaluació (Moodle)

Requisits per superar l'assignatura

Presentació/realització de les activitats d'avaluació en els terminis establerts. Aconseguir una puntuació mitjana de les activitats d'avaluació de 5 o més en una escala de 10. No es consideren avaluables les activitats lliurades fora de termini. L'estudiant rebrà la qualificació de "No avaluable" sempre que només hagi lliurat el 30% o menys de les activitats d'avaluació.

Revisió de les qualificacions

En el moment de realització/lliurament de cada activitat avaluable, el professorat informarà (Moodle) del procediment i data de revisió de les qualificacions.

Avaluació única

Aquesta assignatura no preveu el sistema d'avaluació única.

Procediment de recuperació

Només es podran presentar a la recuperació les estudiants i els estudiants que hagin realitzat o entregat les activitats supervisades i autònomes dins dels terminis establerts. Només es podran recuperar les activitats realitzades o lliurades que tinguin una qualificació mínima de 3,5.

Calendari de recuperació

Les dates de recuperació estan fixades per la Facultat de Lletres. Aquestes dates estan publicades a la web de la facultat al mes de juliol del curs anterior. És responsabilitat de l'alumnat saber la data que li correspon fer la recuperació de la seva assignatura.

Plagi i Intel·ligència Artificial (IA)

Aquesta assignatura permet l'ús de tecnologies d'intel·ligència artificial (IA) exclusivament en tasques de cerca bibliogràfica o cerca d'informació i de correcció de textos o traduccions.

L'estudiant ha d'(i) identificar les parts que han estat generades amb IA; (ii) especificar les eines utilitzades; i (iii) incloure una reflexió crítica sobre com han influït en el procés i el resultat final de l'activitat presentada.

Si el professorat en qualsevol moment de l'avaluació d'un treball detecta un plagi evident es qualifiqués l'activitat com a "No presentat". La no transparència de l'ús de la IA es considera manca d'honestedat acadèmica i comporta que l'activitat s'avalui amb un 0 i no es pugui recuperar.

En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

Bibliografia

Bibliografía introductoria

- Barker, Alex W. (2010). Exhibiting archaeology: Archaeology and museums. *Annual Review of Anthropology*, 39, 293-308.
- Campos López, Teresa (2019). *¿Para qué sirve la arqueología preventiva? Una propuesta desde la (re) significación del patrimonio, la práctica arqueológica y la educación*. Universidad del País Vasco. <https://addi.ehu.es/handle/10810/51306>
- Gonzalez Marcen, Paloma; Sánchez Romero, Margarita (2018). Arqueología pública y género. Estrategias para nuevas formas de relación con la sociedad. *Storia delle Donne*, 14, 19-42.
- Holtorf, Cornelius (2016). *Archaeology is a brand!: The meaning of archaeology in contemporary popular culture*. Routledge.
- Moshenska, Gabriel (Ed.). (2017). *Key concepts in public archaeology*. UCL press <https://discovery.ucl.ac.uk/id/eprint/1574530/>
- Pastor Pérez, Ana, & Díaz-Andreu, Margarita (2022). Conservación [crítica] social en arqueología. *Chungará (Arica)*, 54(1), 165-179.
- Pérez-Juez Gil, Amalia (2018). *Gestión del patrimonio arqueológico: el yacimiento como recurso turístico*. Ediciones Akal.
- Querol, M. Ángeles. (2010). *Manual de gestión del patrimonio cultural*. Ediciones Akal.
- Richardson, Lorna J., & Almansa-Sánchez, Jaime (2015). Do you even know what public archaeology is? Trends, theory, practice, ethics. *World archaeology*, 47(2), 194-211 https://ueaeprints.uea.ac.uk/68296/1/Accepted_manuscript.pdf
- Schadla-Hall, Tim (1999). Public Archaeology. *European Journal of Archaeology*, 2(2), 147-158.
- Walid, Saba, Pulido, Juanjo, & Rodríguez-González, Esther (2020). *Arqueología y Procomún. Guía para el desarrollo de procesos comunitarios en el rural*. CSIC-Junta de Extremadura. <https://www.underground-arqueologia.com/2021/03/arqueologia-y-procomun.html>

Per a cada bloc temàtic es proporcionarà bibliografia específica.

Programari

Moodle (Campus Virtual)

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre.
A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través d'aquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

Tipus de docència	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(TE) Teoria	1	Català/Castellà	primer quadrimestre	matí-mixt
(PAUL) Pràctiques d'aula	1	Català/Castellà	primer quadrimestre	matí-mixt